

[„NU PUTEAM ȘTI...”] – de Mihai Eminescu [26 noiembrie 1881]

Fotografie de
arhiva. Mihai
Eminescu de Nestor
Heck – 1884.
Basarabia-
Bucovina.Info

Nu putem ști care e forma pe care Adunarea va da-o răspunsului la mesajul tronului; observăm însă că între discurs și răspuns au intervenit suspendarea relațiilor Austriei cu guvernul nostru, încât câtă a se recomanda Adunării o deosebită precauțiune în privirea parafrazei ce va crede de cuviință a alege. E drept că nici ziarele din Viena nu dau acestei suspendări a relațiilor o gravitate tocmai mare și se poate ca totul să nu fie decât o cestiune de cuviință, de exagerare de termeni. Însă Adunarea câtă să țină seamă de-o împrejurare: că ea nu este în stare a ști prin ce anume pasaj, prin ce anume vorbe din discursul tronului Austria s-a putut simți atinsă. Aceasta ar putea-o ști numai atunci când ar cunoaște tratările diplomatice. Cestiunea fiind încă pendentă, nerezolvată nici într-un chip, nici într-altul, guvernul se

’nțelege că nu e în stare a comunica Adunărilor actele respective. De aceea Adunarea, neștiind ce să răspundă tronului într-o cestiune pe care n-o poate cunoaște deocamdată, va fi bine să aibă prudență în parafrizarea acelu pasaj din răspunsul ei care va atinge cestiunea Dunării și să nu înăsprească prin formulări energice o situație care, dacă nu e periculoasă, nu e pe de altă parte nici tocmai plăcută.

Observăm pentru cine știe a înțelege că, cel puțin în aparență, nu ne putem răzima tocmai mult pe contrastul de interese europene în Orient. Atragem bunăoară atenția sferelor noastre parlamentare asupra atitudinii Bulgariei în cestiunea dunăreană. Ea e, în aparență cel puțin, cu totul în acord cu vederile Austro-Ungariei și desigur că nu de capul ei. Atitudinea statului învecinat ne îndreptățește la concluzia că și un alt stat, cu mult mai puternic și mai determinant în chestiunea aceasta, nu refuză concursul lui Austro-Ungariei. Dintre puterile apusene unele au o atitudine nehotărâtă, dar, chiar dacă n-ar fi așa, măsura în care ne pot sprijini câtă să rămâie necunoscută. dacă guvernul se bucură de sprijinul cuiva desigur nu e în stare a spune în ce grad și până unde poate uza de acel sprijin căci, dac’ ar spune-o, ar crea tocmai celor mai buni amici ai lui o poziție foarte dificilă în cestiune.

Deducerile ce le putem face din atitudinea statelor slave ale Peninsulei în cestiunea dunăreană ne procură o sumă de cuvinte, ce nu se pot mărturisi, pentru a recomanda Adunării prudență politică în răspunsul la discursul tronului pe care-l va concepe. Același lucru se poate spune în multe forme și nu trebuie să se uite că forme oricât de precaute, numai bine susținute să fie, nu alterează cestiunea de drept.

MIHAI EMINESCU

OPERA POLITICA

1 ianuarie – 31 decembrie 1881

TIMPUL

EDIȚIE CRITICĂ ÎNTEMEIATĂ DE P E R P E S S I C I U S

EDIȚIE CRITICĂ ÎNGRIJITĂ DE MUZEUL LITERATURII ROMÂNE
Coordonator DIMITRIE VATAMANIUC
Editura Academiei RSR, 1985-1989
Vol XII

Mihai-Eminescu.Ro